

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Annvæ Provinciæ Bohemiæ, 1652. Socii DC.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67908)

cos defensæ, Deiparæ Virginis eximie cul-
tæ, ac dignâ Novitio pietate atq; modestiâ
& demissione notabilis.

12. Granatæ desiderati P. BALTHASAR
MENDEZ, & P. ANTONIVS GORMAZ pro-
fessi, qui ætate ingravescente iudicio quoq;
capti tamen mira pristinæ dum sibi consta-
rent pietatis vestigia prodebant, insigni
exemplo.

13. In Collegio Gaditano Rector vitâ
cum officio perfunctus est P. JOANNES de
ARMENTA, inter illustria concionatorum
seriô ac solidè divina tractantium decora
reponendus. Apud Viterenses desijt vi-
vere P. JOANNES GASPAR, at ipse Profes-
sus. hunc nec sacra tribunalia, neq; concio
absterrebat, quominus domo exeuntibus
comitem se se demissè obedienterq; ad-
jungeret, vir obedientiæ studio accurato,
usq; quaq; ac undequaq; addictus.

ANNVÆ PROVINCIÆ

BOHEMIÆ 1652.

SOCII DC.

§ I. Ecclesiæ Catholicæ propagatio.

I.

Illorum numerus, quos operâ Sociorum
Ecclesiæ suæ adjunxit Deus, hoc anno est
plus

plus quàm *quindecim millium*, *quingentorum*
quadraginta capitum, inter quæ nobiles plu-
 res: at potissimum Nissæ Erhardus Ferdi-
 nandus Sac: Rom: Imp: Comes Truchses,
 S. C. Maj: à cubiculis, & Chiliarcha. Egræ
 adjuvit labores nostros in hæresi evertenda
 mandatum Cæsareum, quo urbe exesse jussit
 ab Ecclesia Catholica alieni, ubi Lutherum
 abjuravere, 286. Patresfamilias. Ministri
 hæretici filius, graviter saucius, susceptis
 Catholicis Sacramentis, quibus ad supre-
 mam luctationem parabatur, ad omnium
 admirationem primum melius habuit, tan-
 dem convaluit.

2. Egræ inter Neo-Catholicos census
 etiam æger quidam, quem dæmon ut in hæ-
 resi attineret, per magum crystalli inspecto-
 rem, de morbo ac mortis genere edocebat:
 Et Olomucij Matriona illustris, quam ut ad
 Catholicos inclinatum vidit pedissequarum
 una quæpiam, dixit sibi Dominam suam per
 quietem visam, diris tormentis apud infe-
 ros cruciari. Verum didicit sæpè id genus
 phantasmatum dæmonem esse authorem,
 ut in Pilati domo.

3. In Fridlandica missione, bulbus tri-
 ennio ante à rustica satus, hoc anno florem
 excluserat: inde rumor, calicis imaginem
 fidei suæ argumentum in herba apparere.

E

Et

Et advolavit ad spectaculum omnis mox latet circumvicinia. Nostri presentibus Ditionis Præfectis, ungue vanum miraculum præcidere. Effectum tamen longo labore, ut 150. errores ponerent.

4. Resipuit etiam Pragæ post menses aliquot, & temeritatem pœnitentiâ diluit juvenis sui impotentior. Is cum non esset ad Theses ex Philosophia apud nos audita defendendas admissus, dedissetq; propterea verbis pœnam commeritis læso Professore excandescentiæ causam, ab illo per incogitantiam repente incitatius quam par erat rem agente, alapâ est castigatus. Quare ut pœnam sumeret de hac inconsiderantia Professoris fictè quidem, sed serio scandalo, ad hæreticos abiit, & miserabili hoc vindictæ genere, in se potius, quam in Magistrum desævijt. Monuit tamen exemplo, quid à Magistris prudentia, quid vèstis ipsa religiosa requirat.

5. Zooymæ unusquispiam febris toties quoties die vetito carnibus vescebatur correptus, auctoritatem adjecit rebus Ecclesiæ, cujus præcepta his vindicationibus defendit mirabilis Deus. Bibliothecæ lustrandæ nobis commissæ, ad eliminandos istinc hæreticos, magicos, astrologos, suspectos, &c. Matriona nobilis plures id genus libros

libros ære suo emit, ut nobis eos exurendos daret.

6. Nec orthodoxæ tantum Religioni, sed religiosis quoq; Ordinibus felix hic annus illuxit, cooptatione novorum tironum è scholis nostris, sese ad Christi militiam recipientium, septem & septuaginta. Unum Olomucium vicenos quaternos dedit.

§ 2. *Beatissima Deipara, ejusq;
Sodales.*

7. Fuit è Sodalium sacro cœtu, qui minus pudicam imaginem expositam ne venenum iret, periculum factura emptoribus, ipse suo ære mox ut emit, palam pessundedit.

8. Glacij Sodales cives anniversariam defunctorum Sodalium memoriam ita coluere, ut per hebdomadam in atrato suo oratorio quotidie Sacrificium pro illis procurarint, eidemq; adfuerint. Congregatio artificum juniorum quot mensibus è suis triginta designat, qui SS. Eucharistiam cum ad ægros deportatur, ordinatim comitentur.

9. Deiparæ Matri per particulare, ut vocamus examen colendæ studio quidam Sodalium ad lautius bibendum æquo propensior, per totam B. V. octavam à vino absti-

nuit, adjectâ etiam acri ac diuturnâ verberatione. Olomucij vir è S. Annæ Sodalitate primarius, in peregrinatione quos viribus defectos videbat, suo currui imponebat, pedes ipse currum secutus, adeoq; lætus illâ permutatione, ut se per iter nihil unquam gratius DEO diceret obtulisse.

10. Nissæ Sodalem suum Virgo Mater incolumem Sodalium precibus dedit. Medicis enim nil spei jam relictum dicentibus, eâ ipsâ horâ, quâ ille Sodalium precibus commendabatur, vires sibi redire persensit, surrexitq; repentè incolumis.

11. In binis Residentijs, inquit literæ, Provincia Bohemiæ, quasi Prætorianam cohortem constitutam habet Magnæ Matris cultui promovendo. Ad montem sacrum, edito libello auctæ industriæ, sacris loci originibus & miraculis à capite percensitis. Adjecta æri incisa imago, & Pragæ piè inflammandæ sparsa. Magnâ vi omnis ordinis multitudo affluxit, rumore didito, nobilem prodigijs B. V. imaginem in templo Salvatoris Societ: JESV palàm venerationi esse expositam. Et respondent beneficia pietati. Ad Krupnensem Deiparam nostrorum opera multifariam celebris est. Ad Nascentis Deip: diem, xv. millia peregrinorum censa. Foyensis statua in edito Olber-

Olberstorfsium monte, item Swidnicen-
 sis Deiparæ statua, pro curiæ foribus venera-
 tione suâ spei publicæ jaciunt fundamenta.
 Canunt Catechetici nostri alumni, suppli-
 catio solennis agitur, attonito silentio mu-
 ti hiant palàm hæretici, domi fremunt; &
 triumphat Virgo!

12. Hæc etiam è Sodalitijs, certè de scho-
 lis, sunt. Znoymæ adolescens ingenio suo
 dextrè vitrum à saga extorsit, in quo aranei
 specie dæmon comparebat ad reddenda o-
 racula, per crucees, & implicatas verborum
 periodos evocatus. Hradistij alius eventu
 meliore quàm consilio, die quo per Eccle-
 siæ authoritatem carnibus vesci non licet,
 audiit ab hæretico Patrefamilias jussas igni
 carnes in prandium admoveri. Ergò ille,
 occasione imminens, ubi deprehendit illū
 ad Synagogam Sathanæ ad audiendum suū
 rabulam abiisse, clam se in ædes penetrans,
 repertum nescio ubi, & huic servatum con-
 silio prægrandem bufonem, inconscijs o-
 mnibus in ollam (è qua carnes prius ejece-
 rat) conjecit, seq; inde clandestino subdu-
 xit. Reduci à malè feriatis hæreticorum,
 sacris marito uxor prandium paratura, cum
 se carnes ex olla in paropsidem putaret ef-
 fundere, bufonem illum, ipso marito fortè
 adspectante, effudit. Quod spectaculum

conjuges fraudis nihil admodum suspicatos, ut repentina & inopinata ferè graviora sunt, ita inopinatio attonitos, & silentio pallidos in eam extemplo mentè adduxit, ut Posonium in Vngariam abierint, hæresimq; exuerint, mirabili Dei consilio, ex inconsulta illa juvenis jocatione tam seria eruentis.

§ 3. *Sanctorum in suos beneficentia.*

13. Nissæ matutina post Sacrum, quod Rorate vocant, per Adventus ferias dictio, tametsi in semihoræ circulum coacta est, utilitates tamen permagnas affert. Festâ S. Barbaræ V. M. luce in profluentem Bilam delapsa mulier, memor antelucanæ paulo ante auditæ dictionis, quam de mirabili erga suos S. Barbaræ tutela noster diserte habuerat, voto sacræ quotannis Synaxeos S. Barbaræ die adeundæ concepto, propiriam sensit Sanctam. Etenim eo ipso voti nuncupati momento, secretâ quâdam vi elevari, & prehensio brachio sub glacie sensit se perduci ad littus, luculento, nobili, atq; ad incitandam admirabilis hujus Parthenomartyris pietatem, valituro exemplo, incolumis.

14. Beneficum S. P. N. Ignatij nomen, quâ

quà lipsanis, quà imagine, quà modis alijs
 adfuit, opitulatúmque est puerperis plus
 quàm septuaginta. Sola Oppavia vicenas ex
 his recenset. Glogoviæ, ne hæreticæ qui-
 dem illi articulo se accingunt sine sancti
 hujus numismate.

15. Egræ infelix umbra fæminæ à fide ad
 Lutherû devolutæ, atque ita extinctæ, clarâ
 luce cubiculum, incredibile eorum qui hæc
 videbant horrore infestû habebat: sed affixâ
 conclavi illi S. P. Ignatij imagine, tranquil-
 lata sunt omnia, dum post longiora tempo-
 rum evolorum intervalla ludentes pueri
 eam imaginem sustulere, quo velut signo
 dato tremenda larvæ effigies reversa, sed a-
 liâ rursus Sancti Ignatij affixâ effigie depulsa
 est. Magna & Regino-Hradecij conque-
 stio. ubi è lemorum tribu, hominibus in-
 villa & pecori molestus, si quotidianum ob-
 sonij pensum mulierculæ forte non attulif-
 ssent, tanquam laribus, vel penatibus, mi-
 naciter furenterque tumultuabatur. Noster
 sacrâ obtestatione, ac execratione de ritu
 Ecclesiæ præmissâ, ubi januam Imagine S.
 P. Ignatij communivit, hostem exclusit,
 deinceps nullo signo auditum. Pragæ quo-
 que præstituto rapiendi obligatum sibi ju-
 venem tempore jam evoluto, dæmon con-
 clave, in quo desiderata & obnoxia illi præ-

da decumbebat, ingredi ausus non est, januâ conclavis imagine S. P. Ignatij permunitâ.

16. Zemeticij nobilis vir hæreticus ut novi, quod agebat, Sancti Ignatij festum eâ quam pietas publica moliebatur celebritate fraudaretur, invidiosè criminari, & suos ad messem aspellere non destitit. Sed cœlum è fudo turbidum, repentinâ grandine, rotum ejus agrum adobruit, finitimis nullo, quod merito mirère, damno illato.

17. Male feriatorum Sacerdotum ergastulum, per exercitia S. P. Ignatij versum, est in Sacrarium asceticæ collectionis, cum ij nostris essent dati ab Ecclesiastico Magistratu ad institutionem. Partitio temporum, oratio, exomologeses, & quicquid requirit fors illa Sanctorum, ingenti eorum solatio celebrata: & illi suis apud animas procurandas officijs restituti, adeò etiam colluviaria illa loca & pectora capacia sunt bonæ lucis, quæ Spiritus divinus per Asceticas Ignatij flammas impertit.

§ 4. *Industria, dissidentes, & desperati.*

18. Arte atq; industriâ erat opus ad sufflaminanda quædam, quæ neglecta, ruunt In præceptis. Pragæ minoris quinas senasve domos

mos

mos primùm ut ab infaustis prostituerarum,
fornicibus expediremus laborandum fuit.
Jam totâ minore Pragâ pulsæ jussu Magi-
stratûs; & Judex domos frequenter visere,
atq; id genus belluas carceribus domare est
jussus; facto immortaliter laudando di-
gnôq; omnium urbium imitatione. In ve-
teri quoq; Praga lupanaria dissipata, Anglici
hæretici histriones cum impudicis fabulis
abesse jussi, postquàm nostri coram Senatu
luculenter ostendère, has esse portas ad
morum & innocentia publicæ corrupte-
lam. Adeo jam advertit urbs illa sapiens,
nè impudici impunitatem sibi cudant, jusq;
datum sceleri canant. patriæ sero hæc lu-
brica deploraturæ, si providenter & forti-
ter hæc initia non strangulentur.

19. Religiosus quidam, ut ipse putabat,
Theologus, nec religiosum, nec Theologi-
cum consilium dederat Matronæ prænobi-
li, quam justis de effrænatis & manifesto
compertis mariti adulteri flagitijs dolor ad
teterrima quæq; consilia promptam reddi-
derat, ut maritum cicutâ è vivis extrude-
ret. fas id esse in adulterum. Jam propè
maturum scelus discussit noster consilio
saniore, animúm; merito exulceratum
composuit.

20. Oppaviæ difficili, sed utilissimâ in-

dustrîâ patroni pro pauperibus & pupillis inventi, qui non venali ingenio & linguâ illos tegerent, sed gratis defenderent.

21. Jndomita quorundam hæreticorum duritia primùm militari manu in arces ac templa cogi debuit in bonis Comitibus Coloredij. Ibi octo nostrorum solertia, & assiduitas fatigata. Jam suas tenebras, admistâ luce, vident, & annuunt, eâ potissimùm adjectâ industriâ, quâ libellorum præsentium rerum statui accommodatorum magna vis, Comitibus Coloredij liberalitate, in omnem latè plebem dispersa, libros hæreticos illis extorsit faciliùs, mutòsq; domi quoq; magistròs consulere docuit fructu perquam insigni.

23. A desperatis consilijs abducti præter alios hi: Quidam 20. facilè vulneribus manu suâ saucius, & in suo sanguine se volutans. Alius qui aquis, alius qui laqueo in collum inserto, alius qui dæmoni se dare destinabat. Fæmina malo genio hortatore adspectabili mortem sibi parans accersere, ut se à partus dolore miserabili expediret.

24. Deniq; adjutus Regino. Hradecensis æger, cui dæmon per anni spacium ad obsequia pro famulo adhæsit, & ut fune longis-

gis-

gissimis doloribus compendium faceret, author fuit, fune quoq; penes ægrum hac de causa deposito, animam ipse pro famularis operæ pretio relaturus.

§. 5. *Nomina vitâ functorum.*

25. Quos hic annus immortalibus adjunxit sunt ferè hi: Novædomi P. HENRICVS SCHOLTZEN, vir suavi agendi dextertate nobilitati quoq; acceptus. P. WENCESLAVS WROTÆVS, æt: anno 67. Coadjut: formatus, Comitæ Adami Slavatæ in aula vixit per annos duodeviginti Confessarius, nullo aulico pulvere sordidatus, & pauperum visendorum amantissimus; objurgari promptus. miti silentio, forti ad hibernas confessiones patientiâ, serenâ inter dolores quiete, paupertate inter aulica quoq; pericula pertinaci, charitate omnium bonâ interprete, quicquid Catones aliorum gesta carperent, dignis deniq; religioso, persanctè aulico virtutibus performatus.

Ibid: P. LAVRENTIVS CZEPAN Moravus, magnâ indole ingenij, charitatis, docendiq;, spei magnæ, intempestivè in ætatis flore ereptus.

26. Crumlovij P. MELCHIOR RÖ-
RICH Silesius, 62. annos natus, 4. vota
prof: vir dulcissimæ charitatis, & anima-
rum Asylum. Alter P. MATTHÆVS KALI-
NOW:

NOWSKY, multâ in Deiparam religione,
patientiaq; commendatus.

2. Pragæ 17. Martij P. ANDREAS DV-
BOISSON Belga, 4. vota professus, marty-
rij percupidus. Moriens omnibus au-
thor fuit religiosi officij absolutissimè
obeundi, ne se in ea induerent, in quibus ille
se de prædestinationis suæ puncto (vir tan-
tæ integritatis, tamq; firmæ virtutis) per-
plexum aiebat. Sed morte jam viciniore,
jucundâ in luce tranquille conquievit læ-
tus. S. Clementis Collegium, inter belli
& pestis procellas in egestate ita governa-
vit, ut etiam liberaliter suos haberet. Pro-
curatori officium integrum relinquebat, o-
culo Rectoris illud introspicere contentus
Acri, placido tamen ingenio, charitate &
periculo pestis prolixâ, literaturæ omni tra-
dendæ idoneus, & addictus. Nec sanus,
nec æger sitim extra consueta tempora le-
vavit, sitim siti pellendam dictitans. Cùm
in Vrbe tuenda necessitas postularer, ipse
commeatum dedit, signa præivit; nec sta-
tione cessit, nisi faucibus. Vnde illa de illo
FERDINANDI III. Imp: vox: *Non mihi
persuasissimè, tam generosos animos, in tam mo-
desto religioso habitare.*

27. Ibid: 6. April: P. MELCHIOR OLE-
NIVS, 4. vota profess: cùm esset ingenio ad
Phil:

Phil: & Theol: docendam aptissimo lubens
 Ministri ac Procuratoris munus gessit, ap-
 probatione insigni, labore magno inter ho-
 stiles curas. Linguae ultimos conatus in illa
 verba explicabat: *Mater Dei, memento
 mei!* omnis in conscientia laxamenti aver-
 satione tenerrimus. Ibid: ANDREAS
 MAYNKE, Coadjutor præstans, mirè o-
 mnium voluntatibus charitatem suam ac-
 commodans, obedientiæ ac pietati totus
 cereus, labori ferreus. Literarum quidem
 rudis, tamen legum nostrarum & de imita-
 tione Christi libellos penes se habebat. ut
 illos opportunè alicui legendos offerret,
 atq; audiret. JOANNEM quoq; BARTSCH
 Wartembergæ morientem, orandi & labo-
 randi gnavum, laudes magnæ secutæ.

Apud Czeikovienses P. MARTINVS PO-
 DLEYSSI Coadj: form: magnæ modestiæ,
 ac laboris in scholis, & missionibus exan-
 tlati.

28. Gitzinij Rector Collegij P. JOAN-
 NES CZERNOWSKY, fructuosæ orationis ac
 exempli vir. 4. vota & professus, & magnâ
 virtute planè commeritus. Wratisslawiæ
 P. HIERONYMVS FABER, & ipse Rector,
 magnæ & in hoc dotes, ac supra communis
 laudis metas virtus, ut in priore; etiam pri-
 die quàm moreretur, in se flagellis animad-

52 ANNŪÆ FLANDRO-BELG:
vertit. Somnus illi nunquam ultra com-
munem legem productus: paupertas etiam
è cælo adjuta manifestis argumentis. Nam
die S. Nicolai, cum in sacco nil haberet,
Sancto Nicolao implorato, tantum in va-
cuo hætenus sacco argenti reperit, quan-
tum præsentis mendici egestas postulabat.
Putantur bonæ ab igne Purgatorio animæ
illius suffragia flagitasse. Examen particu-
lare, ne in supremo quidem morbo inter-
misit, Post Philosophiam bis doctam, con-
scientiæ ac fidei quæstiones laudatè expli-
cuit.

ANNŪÆ PROVINCIAE
FLANDRO-BELGICÆ,

1652.

Censa sunt in hac Provincia unde-
viginti domicilijs distributa So-
ciorum capita universim 790.

§ I. *Res Catholica promota.*

I. Ducentos & circiter quadraginta re-
perio nostrorum operâ hoc anno ad verita-
tem Catholicam accessisse: Bruxellis 18. An-
tverpiæ 44. Ipris 60. in castris unicus plus
quàm 30. alius 40. numeravit, quos Chri-
sto lucratus est. Plurimi alij domi & foris
nume-